

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 5Tos/27/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2121012021
Dátum vydania rozhodnutia: 07. 04. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Martin Žovinec
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2022:2121012021.1

Uznesenie

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Martina Žovinca a sudcov Mgr. Michala Polláka a JUDr. Kataríny Stanislavskej, v trestnej veci odsúdeného C. J., nar. XX.XX.XXXX, o žiadosti odsúdeného o podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, o sťažnosti odsúdeného proti uzneseniu Okresného súdu Trnava zo dňa 08.11.2021 č. k. 3PP/42/2021-47, na neverejnom zasadnutí konanom dňa 07.04.2022 takto

rozhodol:

Podľa § 193 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku sa sťažnosť odsúdeného C. J., nar. XX.XX.XXXX, z a m i e t a .

odôvodnenie:

1. Napadnutým uznesením Okresný súd Trnava rozhodol podľa § 66 ods. 1 písm. a), ods. 2 Tr. zák. tak, že zamietol žiadosť odsúdeného C. J., nar. XX.XX.XXXX, bytom B. L. E., C. č. X , t. č. vo výkone trestu odňatia slobody v ÚVTOS Hrnčiarovce nad Parnou, o podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, ktorý mu bol uložený rozsudkom Okresného súdu Malacky, zo dňa 14.11.2018, sp. zn. 3T/19/2018, v spojení s rozsudkom Okresného súdu Malacky zo dňa 03.11.2014, sp. zn. MA/2T/123/2004.

2. Proti uvedenému uzneseniu podal v zákonom stanovenej lehote odsúdený prostredníctvom svojho obhajcu sťažnosť. Prokurátor sa na verejnom zasadnutí vzdal práva podať sťažnosť.

3. Podanú sťažnosť neskôr odôvodnil obhajca odsúdeného podaním doručeným súdu prvého stupňa dňa 20.12.2021 nasledovne (skrátene):

3.1. Trest odňatia slobody, ktorý doposiaľ odsúdený vykonal bol dostatočný pre prevýchovu odsúdeného. Počas jeho výkonu neboli žiadne problémy s jeho správaním, nebol disciplinárne potrestaný a vzhľadom sa dobré správanie bol z ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia preradený do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia.

3.2. Trestný čin, ktorý odsúdený spáchal počas skúšobnej doby podmiennečného prepustenia nespáchal úmyselne, ale v nedbanlivosti a preto nie je dôvodné vyvodzovať obavu, že v prípade podmiennečného prepustenia nebude schopný viesť riadny život. Úvahu súdu, že požiadal o podmiennečné prepustenie aj z výkonu trestu odňatia slobody, ktorý mu bol nariadený po neosvedčení sa v skúšobnej dobe podmiennečného odsúdenia je svojvoľná, nakoľko vo svojom návrhu to neuviedol.

4. Sťažnosť odôvodnil aj odsúdený podaním doručeným súdu prvého stupňa dňa 21.12.2021, v ktorej uviedol nasledovné (skrátene):

4.1. Má za to, že súd pri hodnotení nepostupoval správne. Poukázal na záver riaditeľa ústavu, ktorý ho odporúča podmiennečne prepustiť a absenciu disciplinárnych trestov. Hodnotenie vyznieva pozitívne v prospech odsúdeného a je vidieť snaha a náprava viesť i v budúcnosti riadny život. V hodnotení je uvedený jeden negatívny poznatok, kde odsúdený spal po budíčku, k čomu však uvádza, že sa jednalo iba o menej závažné porušenie interných predpisov, ktoré ani nebolo disciplinárne riešené.

4.2. K splneniu druhej materiálnej podmienky uvádza, že svojim postojom k spáchanému trestnému činu a úprimným oľutovaním svojho konania, ktoré sa premenilo do vyhlásenia o vine, prejavil značnú mieru sebareflexie, kritický postoj k trestnej činnosti a prejavil záujem o svoju nápravu. Nemal v úmysle

páchať trestnú činnosť. Počas doterajšej doby výkonu trestu svojim správaním a postojom preukázal nápravu, polepšenie, čo sú významné prvky premietajúce sa do možnosti podmieneného prepustenia z výkonu trestu.

4.3. Ďalej poukazuje na to, že podmienka vedenia riadneho života v budúcnosti sa vzťahuje na budúcnosť a jej splnenie nie je možné posudzovať len na základe správania sa odsúdeného v minulosti, resp. na základe okolností, ktoré hrali rolu skôr pri uložení samotného trestu odňatia slobody. Úsudok o naplnení alebo nenaplnení tejto podmienky má byť založený na všestrannom a aktuálnom zhodnotení osobnosti odsúdeného, doterajšieho pôsobení výkonu trestu, možnosti nápravy odsúdeného a osobných (sociálnych) pomerov, v ktorých sa po prepustení odsúdený ocitne.

4.4. Ako skutočný dôvod vedenia riadneho života v budúcnosti uvádza, že chce pracovať, žiť sa poctivo, zamestnať sa u zamestnávateľa, u ktorého pracoval pred výkonom trestu. Po prepustení sa vráti do stabilného sociálneho a materiálneho zázemia, má zabezpečené bývanie, finančnú pomoc a zamestnanie a je rozhodnutý viesť riadny život.

4.5. Na základe týchto skutočností navrhuje sťažnostnému súdu, aby sám vyhovel jeho žiadosti o podmienené prepustenie a stanovil konkrétnu skúšobnú dobu v rámci zákona stanoveného rozpätia, prípadne nariadil probačný dohľad.

5. Podľa § 192 ods. 1 Trestného poriadku pri rozhodovaní o sťažnosti preskúma nadriadený orgán

a) správnosť výrokov napadnutého uznesenia, proti ktorým sťažovateľ podal sťažnosť, a

b) konanie predchádzajúce týmto výrokom napadnutého uznesenia.

Podľa § 193 ods. 1 psím. c) Trestného poriadku nadriadený orgán zamietne sťažnosť, ak nie je dôvodná.

6. Krajský súd v Trnave na podklade podanej sťažnosti podľa § 192 odsek 1 Trestného poriadku, preskúmal správnosť a zákonnosť napadnutého výroku, proti ktorému sťažovateľ podal sťažnosť, ako aj správnosť postupu konania, ktoré jeho vydaniu predchádzalo. Sťažnosť podala oprávnená osoba, v zákonnej lehote a smeruje voči výroku, proti ktorému je tento opravný prostriedok prípustný.

7. Preskúmaním napadnutého rozhodnutia a konania, ktoré jeho vydaniu predchádzalo sťažnostný súd zistil nasledovné.

8. Napadnutým uznesením rozhodol prvostupňový súd o návrhu odsúdeného na podmienené prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, ktorý si vykonáva na základe rozhodnutia citovaného v odôvodnení prvostupňového uznesenia. Vykonaným dokazovaním dospel súd k záveru, že odsúdený síce splnil formálnu podmienku na podanie si žiadosti o podmienené prepustenie, kde zohľadnil aj výkon trestu odňatia slobody vo veci Okresného súdu Malacky, sp. zn. 2T/123/2004, ale prvú materiálu podmienku splnil iba čiastočne a druhú materiálu podmienku nesplnil úplne.

9. Pri druhej materiálnej podmienke súd prvého stupňa poukázal na obsah registra trestov odsúdeného, kde má odsúdený evidovaných 8 záznamov, za páchanie rôznej trestnej činnosti, ako aj na skutočnosť, že odsúdený už bol v minulosti podmienené prepustený z výkonu trestu odňatia slobody rozhodnutím Okresného súdu Trnava zo dňa 24.09.2015 sp. zn. 7PP/53/2015 a i napriek tomu sa po prepustení opätovne začal dopúšťať páchania trestnej činnosti, a to i v skúšobnej dobe podmieneného prepustenia, čo viedlo k jeho neosvedčeniu v skúšobnej dobe podmieneného prepustenia. Zároveň poukázal na skutočnosť, že odsúdený žiada podmienené prepustiť aj z výkonu trestu odňatia slobody, ktorý mu bol nariadený po neosvedčení sa v skúšobnej dobe podmieneného prepustenia, čo v zmysle §68 ods. 5 Trestného zákona nie je možné. Súd prvého stupňa skonštatoval, že samotné plnenie si povinností a riadne správanie počas výkonu trestu odňatia slobody, t.j. v prostredí vynútenej disciplíny, nemôže byť samé o sebe dôvodom na použitie takého mimoriadneho inštitútu, akým je podmienené prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody.

10. Uvedené zistenia, ktoré bral prvostupňový súd do úvahy pri svojom rozhodnutí, sú zistené správne a sú tými relevantnými skutočnosťami, ktoré bolo potrebné zvážiť a vyhodnotiť v súvislosti so skúmaním splnenia podmienok na podmienené prepustenie odsúdeného. Úvaha prvostupňového súdu pritom vychádza z logického zhodnotenia zistených skutočností.

11. Pokiaľ ide o splnenie prvej z dvoch materiálnych podmienok predpokladaných v ust. § 66 ods. 1 Trestného zákona (preukázanie polepšenia plnením svojich povinností a svojim správaním vo výkone trestu), prvostupňový súd správne skonštatoval, že odsúdený túto podmienku úplne nesplnil. Sudca prvostupňového súdu v odôvodnení napadnutého uznesenia len skonštatoval jej čiastočné nesplnenie, pričom neuviedol žiadne konkrétne skutočnosti, o ktoré toto konštatovanie oprel, preto sťažnostný súd toto odôvodnenie dopĺňa nasledovným spôsobom.

12. Sťažnostný súd v prvom rade upozorňuje, že pri rozhodovaní o splnení prvej materiálnej podmienky, ide o to rozlíšiť, kedy správanie odsúdeného a plnenie jeho povinností vo výkone trestu odňatia slobody sú prejavom len vonkajšej adaptácie odsúdeného na prostredie ústavu na výkon trestu a kedy ide o

známky skutočných zmien osobnosti odsúdeného odôvodňujúce nádej, že i v budúcnosti povedie riadny život.

13. To znamená, že ak sa odsúdený vo výkone trestu dobre správa, automaticky to neznamená, že sa polepšil a tým splnil prvú materiálnu podmienku. Zmysel podmieneného prepustenia z výkonu trestu odňatia slobody nie je v tom, aby za dobré správanie, prípadne za dobrú prácu vo výkone trestu, bol odsúdený automaticky prepustený po odpykaní stanovenej doby na slobodu.

14. Z hodnotenia odsúdeného nemožno urobiť jednoznačný záver o splnení prvej materiálnej podmienky. Aj napriek celkovo pozitívnemu hodnoteniu odsúdeného (raz disciplinárne odmenený, žiadne disciplinárne tresty, správanie na požadovanej úrovni, pracovne zaradený), sťažnostný súd nemôže s určitosťou potvrdiť, že došlo zo strany odsúdeného ku skutočnému polepšeniu alebo iba k prispôsobeniu sa podmienkam výkonu trestu. Polepšeniu sa nenasvedčuje ani fakt, že odsúdený počas 3 ročného výkonu trestu celkovo získal len jednu disciplinárnu odmenu. Polepšenie odsúdeného nemožno konštatovať len na základe skutočnosti, že je jeho správanie na požadovanej úrovni, nakoľko plnenie si základných povinností vo výkone trestu je nevyhnutnou podmienkou ako samotnej adaptácie, tak aj celého priebehu výkonu trestu odňatia slobody. Podľa sťažnostného súdu odsúdený nepreukázal zvýšenú snahu po náprave, jeho správanie vo výkone trestu je skôr výrazom prispôsobenia sa samotnému režimu výkonu trestu a nie prejavom jeho vyššej aktivity plnenia si svojich povinností a polepšenia sa.

15. Pokiaľ ide o druhú materiálnu podmienku, tu sa sťažnostný súd plne stotožnil s názorom prvostupňového súdu, na ktorý bez potreby jeho opakovania odkazuje.

16. Odsúdený však v písomných dôvodoch sťažnosti namieta, že súd prvého stupňa pri vyhodnocovaní druhej materiálnej podmienky vychádzal len z jeho trestnej minulosti, avšak pri jej posudzovaní je potrebné vychádzať aj z osobnosti odsúdeného, doterajšieho pôsobení výkonu trestu a sociálnych pomerov, v ktorých sa po prepustení odsúdený ocitne. Sťažnostný súd v tejto súvislosti konštatuje, že je pravdou, že pri rozhodovaní o podmienenom prepustení z výkonu trestu odňatia slobody treba vždy zhodnotiť osobu odsúdeného a celý jeho doterajší život, vrátane jeho správania pred spáchaním trestného činu, správania, ktoré viedlo k jeho spáchaniu ako aj správania vo výkone trestu odňatia slobody. Tieto okolnosti pritom nemožno hodnotiť izolovane, ale je nutné ich posudzovať vo vzájomných súvislostiach. Len tak je totiž možné spoľahlivo posúdiť či aktuálne správanie sa odsúdeného a plnenie jeho povinností vo výkone trestu odňatia slobody nie je len vonkajším prejavom jeho prispôsobenia sa prostrediu ústavu na výkon trestu, ale je výrazom skutočných zmien jeho osobnosti odôvodňujúcich nádej, že v budúcnosti povedie riadny život. Očakávania správania sa odsúdeného v budúcnosti je možné vyvodiť z objektívnych okolností, ktoré sa už stali a ktoré musí súd logicky vyhodnotiť. Ohľadne správania sa odsúdeného v budúcnosti súd pri rozhodovaní o podmienenom prepustení vyvodzuje iba predpoklady a očakávania, pretože logicky nemôže vedieť, čo sa v budúcnosti skutočne stane. Správanie sa odsúdeného v minulosti má v tomto prípade rozhodujúci význam pri určení pravdepodobnosti jeho správania sa v budúcnosti.

17. Samotnou okolnosťou, ktorá má teda nepochybne veľký význam, je aj predchádzajúci spôsob života odsúdeného, vrátane jeho prípadnej trestnej činnosti. Pre posúdenie otázky prípadnej recidívy je súd vždy odkázaný na objektívne okolnosti, medzi ktoré je nutné považovať aj doterajšie sklony odsúdeného k páchaniu trestnej činnosti. Súd môže pri hodnotení osoby odsúdeného prizerať na skutočnosť, že sa v minulosti dopustil trestných činov a z toho vyvodíť príslušné závery z hľadiska jeho vzťahu k spoločenským hodnotám chráneným Trestným zákonom a možnosti jeho nápravy a polepšenia.

18. Odsúdený bol doposiaľ 8-krát súdne trestaný pre páchanie rôznorodej trestnej činnosti. Početnosť predchádzajúcich odsúdení, ako i to, že v minulosti bol voči nemu uplatnený inštitút podmieneného prepustenia a odsúdenia, vedú potom k logickému záveru, že ani predchádzajúce odsúdenia, ani príležitosť daná mu podmieneným prepustením alebo podmieneným odsúdením nemali na neho ten výchovný účinok, aby ho viedli k riadnemu životu. Osobu odsúdeného možno teda považovať za recidivistu s výraznými sklonmi k páchaniu trestnej činnosti a v jeho prípade možno vidieť riziko v prognóze zlyhania. Niet prečo sa rozumne domnievať, že ďalšie podmienené prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody už splní svoj zákonom sledovaný účel. V konaní vedenom pod na Okresnom súde Malacky sp. zn. 3T/19/2018 bol odsúdený za trestné činy spáchané z nebanlivosti, ale nemožno opomenúť, že príčinou vzniku spôsobených následkov bolo vedomé požitie omamných a psychotropných látok a následné vedenie motorového vozidla.

19. Ostatné skutočnosti uvádzané odsúdeným v sťažnosti (odsúdený má zabezpečené bývanie a prácu) sú v kontexte vyššie uvedeného nedostatočné na to, aby súd jeho žiadosti o podmienené prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody vyhovel. V prípade odsúdeného prevažuje legitímna potreba ochrany spoločnosti pred ním ako páchatelom trestnej činnosti.

20. Sťažnostný súd v závere upozorňuje, že síce riaditeľ ústavu odporučil podmiennečné prepustenie odsúdeného, ale súd, ktorý rozhoduje o návrhu odsúdeného na podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody nie je v žiadnom prípade viazaný uvádzaným záverom a odporúčaním riaditeľa ústavu na výkon trestu odňatia slobody v podávaných hodnoteniach, pričom len súd je kompetentný posudzovať splnenie zákonných podmienok pre podmiennečné prepustenie odsúdenej osoby z výkonu trestu odňatia slobody.

21. Pokiaľ ide o konanie, ktoré predchádzalo vydaniu napadnutého uznesenia, toto bolo vykonané v súlade s ustanoveniami Trestného poriadku a odsúdenému bola daná plná možnosť realizovať práva, ktoré mu garantuje zákon.

22. S poukazom na uvedené sťažnostný súd zamietol sťažnosť odsúdeného, nakoľko táto nebola dôvodná.

Toto uznesenie bolo prijaté pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný riadny opravný prostriedok.